

ZASADY CERTYFIKACJI WYROBÓW

1. Certyfikacja wyrobów w trybie obowiązkowym

1.1. Zakres certyfikacji

Biuro Certyfikacji INiG prowadzi ocenę zgodności dla wyrobów objętych następującymi rozporządzeniami, w zakresie zgodnym z zakresem akredytacji publikowanym na stronach internetowych Instytutu www.inig.pl:

- ⇒ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń spalających paliwa gazowe (Dz. U. z 2005, Nr 263, poz. 2201) – dyrektywa 90/396/EWG, zastąpiona przez dyrektywę 2009/142/WE z dnia 30 listopada 2009 (Dz. U. UE 330/10 z 16.12.2009).
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 20 października 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dotyczących efektywności energetycznej nowych wodnych kotłów grzewczych opalanych paliwami ciekłymi lub gazowymi (Dz. U. z 2005, Nr 218, poz. 1846) – dyrektywa 92/42/EWG.
- ⇒ Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 sierpnia 2007 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla sprzętu elektrycznego (Dz. U. Nr 155, poz. 1089) - dyrektywa 2006/95/WE.
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń ciśnieniowych i zespołów urządzeń ciśnieniowych (Dz. U. z 2005 nr 263, poz. 2200) – dyrektywa 97/23/EWG.
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla przyrządów pomiarowych (Dz. U. z 2007 Nr 3, poz. 27) – dyrektywa 2004/22/WE
- ⇒ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881) – dyrektywa 89/106/EWG.
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności, oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE (Dz. U. Nr 195, poz. 2011).
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041).

Instytut Nafty i Gazu jest jednostką notyfikowaną w zakresie ww. dyrektyw UE z numerem identyfikacyjnym 1450. Zakres notyfikacji Instytutu pokrywa się z zakresem akredytacji.

1.2. Przepisy prawne dotyczące certyfikacji prowadzonej w Biurze Certyfikacji

Przepisy prawne, z których wynikają zasady prowadzenia przez Biuro Certyfikacji procesów certyfikacji wyrobów zawarte są w następujących aktach normatywnych:

- ⇒ PN-EN 45011:2000 „Wymagania ogólne dotyczące jednostek prowadzących systemy certyfikacji wyrobów”.
- ⇒ PN-EN ISO/IEC 17021:2007 „Ocena zgodności. Wymagania dla jednostek prowadzących auditowanie i certyfikację systemów zarządzania”.
- ⇒ Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2010 nr 138, poz. 935 tekst jednolity).
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń spalających paliwa gazowe (Dz. U. z 2005, Nr 263, poz. 2201).
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 20 października 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dotyczących efektywności energetycznej nowych wodnych kotłów grzewczych opalanych paliwami ciekłymi lub gazowymi (Dz. U. z 2005, Nr 218, poz. 1846).
- ⇒ Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 sierpnia 2007 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla sprzętu elektrycznego (Dz. U. Nr 155, poz. 1089).
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń ciśnieniowych i zespołów urządzeń ciśnieniowych (Dz. U. z 2005 nr 263, poz. 2200).
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla przyrządów pomiarowych (Dz. U. z 2007 Nr 3, poz. 27).
- ⇒ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881).
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności, oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE (Dz. U. Nr 195, poz. 2011).
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041) + Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 22 grudnia 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. z 2006 r. Nr 245, poz. 1782).

- ⇒ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 8 listopada 2004 r. w sprawie aprobat technicznych oraz jednostek organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania (Dz. U. z 2004 r., Nr 249, poz. 2497).
- ⇒ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity – Dz. U. z 2006 r. nr 156, poz. 1118 z późniejszymi zmianami).
- ⇒ DAC-11 „Program akredytacji jednostek prowadzących ocenę, akceptację i/lub certyfikację zakładowej kontroli produkcji wyrobów budowlanych”, PCA, Warszawa, wyd. 2, 18.03.2009.
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu ustalania opłat za czynności związane z systemem oceny zgodności oraz akredytacją jednostek certyfikujących, kontrolujących i laboratoriów (Dz. U. z 2004 r., Nr 70, poz. 636).

1.3. Procedury oceny zgodności wyrobów i programy certyfikacji

1.3.1. Uwagi ogólne

Rozporządzenia Ministra Gospodarki wdrażające do polskiego prawa dyrektywy Unii Europejskiej, określają procedury oceny zgodności wyrobów objętych przywołaną dyrektywą.

Procedury te są obowiązujące dla producentów wyrobów z obszaru danej dyrektywy oraz dla wszystkich jednostek notyfikowanych w tym zakresie, co daje gwarancje prowadzenia oceny zgodności wyrobów na wyrównanym poziomie.

Procedury stosowane w Biurze Certyfikacji są również zgodne z procedurami określonymi w każdej z dyrektyw, implementowanych do prawa polskiego odpowiednim rozporządzeniem Ministra Gospodarki, wymienionym w rozdziale 1.2. niniejszego informatora.

W Biurze Certyfikacji prowadzone są następujące procedury oceny zgodności z zasadniczymi wymaganiami dyrektyw; 90/396/EWG (zastąpionej przez 2009/142/WE), 92/42/EWG, 97/23/EWG, 2004/22/WE, 2006/95/WE:

- ⇒ Procedura badania typu WE, realizująca moduł B;
- ⇒ Procedura badań losowo wybranych urządzeń przy deklarowaniu przez producenta zgodności WE z typem, realizująca moduł C;
- ⇒ Procedura zatwierdzenia systemu jakości w zakresie produkcji danych urządzeń oraz nadzoru WE, przy deklarowaniu przez producenta zgodności WE z typem wraz z zapewnieniem jakości produkcji realizująca moduł D;
- ⇒ Procedura zatwierdzenia systemu jakości w zakresie produkcji danych urządzeń oraz nadzoru WE przy deklarowaniu przez producenta zgodności WE z typem wraz z zapewnieniem jakości wyrobu realizująca moduł F;
- ⇒ Procedura weryfikacji WE, realizująca moduł F;
- ⇒ Procedura weryfikacji jednostkowej WE, realizująca moduł G;
- ⇒ Pełne zapewnienie jakości WE, realizująca moduł H dyrektywy 97/23/EWG;
- ⇒ Procedura badania projektu WE, realizująca moduł B₁ dyrektywy 97/23/EWG;

⇒ Wewnętrzna kontrola procesu wytwarzania z nadzorowaniem oceny końcowej realizująca moduł A₁ dyrektywy 97/23/EWG.

Odniesienie realizowanych programów do Przewodnika PKN-ISO Guide 67:2007 zawarto w Tabeli nr 2 wraz z objaśnieniem akronimów programów certyfikacji zawartych w tej tabeli.

1.3.2. Dyrektywa dotycząca urządzeń spalających paliwa gazowe 90/396/EWG (zastąpiona przez 2009/142/WE)

Tryb dokonywania oceny zgodności z zasadniczymi wymaganiami dla urządzeń spalających paliwa gazowe wynika z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń spalających paliwa gazowe (Dz. U. nr 263, poz. 2201) i jest przedstawiony na rysunku nr 1.

Dokumentami normatywnymi stosowanymi w procesie oceny wyrobów z wymaganiami zasadniczymi omówionej dyrektywy są normy zharmonizowane lub normy krajowe, uznane za zgodne z zasadniczymi wymaganiami bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o ile w zakresie objętym takimi normami nie istnieją normy zharmonizowane.

Urządzenia produkowane seryjnie powinny być poddane następującym procedurom oceny zgodności:

⇒ badaniu typu WE (moduł B) oraz

⇒ przed wprowadzeniem do obrotu, zgodnie z wyborem producenta:

- deklarowaniu zgodności WE z typem (moduł C),
- deklarowaniu zgodności WE z typem wraz z zapewnieniem jakości produkcji (moduł D);
- deklarowaniu zgodności WE z typem wraz z zapewnieniem jakości wyrobu (moduł E),
- weryfikacji WE (moduł F).

Jeżeli urządzenia są produkowane jednostkowo lub w małych ilościach, producent może poddać je procedurze weryfikacji jednostkowej WE (moduł G).

Z procedur tych, zgodnie z wyborem producenta, tworzy się program certyfikacji danego wyrobu. Programy certyfikacji dla wyrobów podlegających dyrektywie 90/396/EWG, zastąpionej przez 2009/142/WE (urządzenia spalające paliwa gazowe i ich osprzęt) mogą być następujące:

⇒ Badania typu (moduł B) + deklarowanie zgodności WE z typem (moduł C);

⇒ Badania typu (moduł B) + deklarowanie zgodności WE z typem wraz z zapewnieniem jakości produkcji (moduł D);

⇒ Badanie typu (moduł B) + deklarowanie zgodności WE z typem wraz z zapewnieniem jakości wyrobu (moduł E),

⇒ Badanie typu (moduł B) + weryfikacja WE (moduł F),

⇒ Weryfikacja jednostkowa (moduł G).

Producent może również w zakresie omówionej dyrektywy zlecić jednostce certyfikującej przeprowadzenie wyłącznie badania typu urządzenia lub jednej z procedur nadzoru; program certyfikacji w tym przypadku będzie ograniczony do jednego modułu.

1.3.3. Dyrektywa dotycząca efektywności energetycznej nowych wodnych kotłów grzewczych opalanych paliwami ciekłymi lub gazowymi 92/42/EWG

Tryb dokonywania oceny zgodności z zasadniczymi wymaganiami dotyczącymi efektywności energetycznej nowych wodnych kotłów grzewczych opalanych paliwami ciekłymi lub gazowymi wynika z Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 20 października 2005 roku (Dz. U. z 2005 r. Nr 218, poz. 1846) i jest przedstawiony na rysunku nr 2.

W rozporządzeniu tym stwierdza się, iż dla urządzeń spalających paliwa gazowe jako procedury oceny zgodności dotyczące ich efektywności energetycznej stosuje się procedury i programy certyfikacji dyrektywy 90/396/EWG (zastąpionej przez 2009/142/WE), przy czym dokumentem normatywnym są wymagania efektywności energetycznej nowych wodnych kotłów grzewczych zawarte w normach zharmonizowanych.

1.3.4. Dyrektywa dotycząca sprzętu elektrycznego 2006/95/WE.

Tryb dokonywania oceny zgodności z zasadniczymi wymaganiami dla sprzętu elektrycznego wynika z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 sierpnia 2007 roku (Dz. U. Nr 155, poz. 1089) i jest przedstawiony na rysunku nr 3.

Dyrektywa ta nie wymaga przy ocenie zgodności udziału strony trzeciej, jednak przewiduje taką możliwość na życzenie klienta.

Dokumentami normatywnymi w ocenie urządzeń elektrycznych są normy zharmonizowane.

Procedury i programy certyfikacji, które mogą być realizowane w Instytucie na życzenie klienta są identyczne z przedstawionymi w p. 1.3.2. (za wyjątkiem dokumentów normatywnych).

1.3.5. Dyrektywa dotycząca urządzeń ciśnieniowych i zespołów urządzeń ciśnieniowych 97/23/EWG

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 21 grudnia 2005 w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń ciśnieniowych i zespołów urządzeń ciśnieniowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 220) – wdraża dyrektywę i określa tryb dokonywania oceny zgodności urządzeń ciśnieniowych. Procedury i tryb dokonywania oceny zgodności przedstawia rysunek nr 4.

Dla wyrobów objętych tą dyrektywą i będących w zakresie akredytacji Biura Certyfikacji, prowadzone są w Instytucie następujące programy oceny zgodności (do wyboru przez klienta):

⇒ Badanie typu WE (moduł B) + deklarowaniem zgodności z typem (moduł C)

- ⇒ Badanie typu (moduł B) + deklarowanie zgodności WE z typem wraz z zapewnieniem jakości produkcji (moduł D);
- ⇒ Badanie typu (moduł B) + deklarowanie zgodności WE z typem wraz z zapewnieniem jakości wyrobu (moduł E),
- ⇒ Badanie typu (moduł B) + weryfikacja WE (moduł F),
- ⇒ Weryfikacja jednostkowa (moduł G),
- ⇒ Pełne zapewnienie jakości WE (moduł H),
- ⇒ Wewnętrzna kontrola procesu wytwarzania z nadzorowaniem oceny końcowej (moduł A₁).

W powyższych procedurach w miejsce badania typu WE klient może wnioskować o badanie projektu WE (moduł B₁).

Dokumentami normatywnymi stosowanymi do oceny zgodności wyrobów ciśnieniowych, ocenianych w Instytucie, z zasadniczymi wymaganiami dyrektywy są normy zharmonizowane i normy polskie.

1.3.6. Dyrektywa dla przyrządów pomiarowych 2004/22/WE

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla przyrządów pomiarowych (Dz. U. z dnia 2007 r. Nr 3, poz. 27) wdraża dyrektywę i określa tryb certyfikacji przyrządów pomiarowych.

Przyrządy pomiarowe mogą być poddane następującym procedurom oceny zgodności (w zależności od rodzaju przyrządu):

- ⇒ Wewnętrzna kontrola produkcji (moduł A);
- ⇒ Wewnętrzna kontrola produkcji z badaniem wyrobu przez jednostkę notyfikowaną (moduł A1);
- ⇒ Zapewnienie jakości produkcji (moduł D1);
- ⇒ Zapewnienie jakości wyrobu (moduł E1);
- ⇒ Weryfikacja wyrobu (moduł F1);
- ⇒ Weryfikacja jednostkowa (moduł G);
- ⇒ Pełne zapewnienie jakości (moduł H);
- ⇒ Pełne zapewnienie jakości z badaniem projektu (moduł H1);
- ⇒ Badanie typu WE (moduł B) + deklarowanie zgodności WE z typem na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji (moduł C);
- ⇒ Badanie typu WE (moduł B) + deklarowanie zgodności WE z typem na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji i badania wyrobu przez jednostkę notyfikowaną (moduł C1);

- ⇒ Badanie typu WE (moduł B) + deklarowanie zgodności WE z typem wraz z zapewnieniem jakości produkcji (moduł D);
- ⇒ Badanie typu WE (moduł B) + deklarowanie zgodności WE z typem wraz z zapewnieniem jakości kontroli i badania wyrobu (moduł E);
- ⇒ Badanie typu WE (moduł B) + weryfikacja wyrobu (moduł F).

W przypadku wyboru programu certyfikacji będącego połączeniem dwóch modułów producent przyrządu pomiarowego może każdy z modułów zlecić innej jednostce notyfikowanej.

Dokumentami normatywnymi w ocenie przyrządu pomiarowego są normy zharmonizowane z dyrektywą 2004/22/WE.

W obszarze dyrektywy 2004/22/WE Instytut jest jednostką notyfikowaną dla gazomierzy i przeliczników do gazomierzy.

Gazomierze i przeliczniki do gazomierzy podlegają następującym procedurom oceny zgodności (przedstawionym na rysunku nr 5):

- ⇒ Pełne zapewnienie jakości z badaniem projektu (moduł H1);
- ⇒ Badanie typu WE (moduł B) + deklarowanie zgodności WE z typem wraz z zapewnieniem jakości produkcji (moduł D);
- ⇒ Badanie typu WE (moduł B) + weryfikacja wyrobu (moduł F)

W tym zakresie Biuro Certyfikacji prowadzi następujące programy certyfikacji:

- ⇒ Badanie typu WE (moduł B) + deklarowanie zgodności WE z typem wraz z zapewnieniem jakości produkcji (moduł D);
- ⇒ Badanie typu WE (moduł B);
- ⇒ Zapewnienie jakości produkcji (moduł D),

1.3.7. Tryb certyfikacji i programy certyfikacji wyrobów budowlanych będących w zakresie akredytacji Instytutu

Biuro Certyfikacji prowadzi certyfikację wyrobów według systemów 1+ i 1, określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 roku w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności, oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych znakiem CE (Dz. U. Nr 195, poz. 2011) i rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 roku w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041 z późniejszymi zmianami).

Systemy oceny zgodności wyrobów budowlanych są przedstawione w tabeli nr 1.

W ramach systemów 1+ i 1 Biuro Certyfikacji przeprowadza:

- ⇒ w procesie certyfikacji:

- ocenę zgodności wyników wstępnych badań typu z wymaganiami specyfikacji technicznej;
- audit zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji ZKP, dokonując oceny zgodności ZKP z wymaganiami specyfikacji technicznej;

⇒ w procesie nadzoru nad certyfikatem:

- audyty zakładu produkcyjnego i ZKP, dokonując oceny zgodności ZKP z wymaganiami specyfikacji technicznej;
- ocenę sposobu wykorzystywania certyfikatu w okresie jego ważności.

W ramach systemu 1+ w procesie nadzoru nad certyfikatem, Biuro Certyfikacji przeprowadza następujące dodatkowe działania:

- ⇒ typuje próbki do badań sondażowych w zakładzie produkcyjnym lub na rynku;
- ⇒ wskazuje klientowi laboratorium badawcze, w którym powinny zostać przeprowadzone badania sondażowe w zakresie określonym w specyfikacji technicznej;
- ⇒ przeprowadza ocenę zgodności wyników badań sondażowych z wymaganiami specyfikacji technicznej.

Przebieg procesu certyfikacji w systemie 1 i 1+ podano na schemacie blokowym rys. 6.

Biuro Certyfikacji prowadzi certyfikację ZKP według systemu 2+, określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 roku w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności, oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych znakiem CE (Dz. U. Nr 195, poz. 2011) i w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 roku w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041 z późniejszymi zmianami).

W ramach systemu 2+, Biuro Certyfikacji przeprowadza następujące działania:

⇒ w procesie certyfikacji:

- sprawdza, czy producent wykonał wstępne badanie typu;
- przeprowadza audit zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji ZKP, dokonując oceny zgodności ZKP z wymaganiami specyfikacji technicznej;

⇒ w procesie nadzoru nad certyfikatem (w ramach systemu 2+):

- przeprowadza audyty zakładu produkcyjnego i ZKP, dokonując oceny zgodności ZKP z wymaganiami specyfikacji technicznej;
- ocenia sposób wykorzystywania certyfikatu w okresie jego ważności.

Przebieg procesu certyfikacji w systemie 2+ pokazano na schemacie blokowym, rys. 7.

W każdym systemie oceny zgodności producent wyrobu budowlanego powinien ustanowić i wdrożyć system zakładowej kontroli produkcji. W ramach tego systemu producent powinien określić:

- ⇒ organizację zakładowej kontroli produkcji, w tym personel odpowiedzialny za jakość, zakres jego uprawnień, odpowiedzialność i wzajemne zależności,
- ⇒ procedury (instrukcje) zakładowej kontroli produkcji,
- ⇒ sposób prowadzenia i nadzorowania zapisów,
- ⇒ zasady doboru i szkolenie personelu,
- ⇒ procedury postępowania z reklamacjami.

Procedury (instrukcje) zakładowej kontroli produkcji powinny obejmować:

- ⇒ wymagania dla surowców oraz zasady ich badań i odbiorów,
- ⇒ badania i kontrole wykonywane w czasie produkcji,
- ⇒ badania gotowych wyrobów, ich zakres i częstotliwość,
- ⇒ sposób postępowania z wyrobem niezgodnym z wymaganiami,
- ⇒ nadzór nad aparaturą kontrolno-pomiarową,
- ⇒ sposób postępowania z wyrobem gotowym w tym między innymi znakowanie.

W przypadku, gdy specyfikacja techniczna nie zawiera wymagań dla ZKP lub określa je w sposób zbyt ogólny, Biuro ocenia ZKP w oparciu o „Wymagania Biura Certyfikacji INiG dla producentów wyrobów budowlanych, dotyczące ZKP” zał. C-17/23. Dokument ten udostępniany jest klientom na ich życzenie.

W przypadku certyfikacji wyrobu budowlanego lub ZKP wydanie certyfikatu upoważnia klienta do wydania odpowiedniej deklaracji zgodności oraz znakowania wyrobu znakiem CE (w przypadku systemu europejskiego) lub znakiem budowlanym B (w przypadku systemu krajowego).

Certyfikaty zgodności wyrobu (systemy 1+ i 1) oraz zakładowej kontroli produkcji (system 2+) są ważne:

- ⇒ bezterminowo, w przypadku gdy specyfikacją techniczną dla wyrobu jest norma, nie mająca charakteru normy wycofanej.
- ⇒ do czasu ważności aprobaty technicznej, w przypadku gdy jest ona specyfikacją techniczną wyrobu.

W obydwu wymienionych przypadkach certyfikaty zachowują swoją ważność pod warunkiem, że wyrób spełnia wymagania specyfikacji technicznej oraz nie uległy istotnym zmianom warunki produkcji i zakładowa kontrola produkcji.

Posiadacz certyfikatu może się starać o zmianę (rozszerzenie) zakresu certyfikatu. W tym celu powinien złożyć w Biurze certyfikacji stosowny wniosek (zał. C-1/23). Biuro każdorazowo określa dokumentację konieczną do dokonania wnioskowanych zmian w zakresie certyfikatu.

2. Certyfikacja wyrobów w trybie dobrowolnym, program certyfikacji

Podstawą certyfikacji w trybie dobrowolnym są:

- ⇒ ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 roku o systemie oceny zgodności (Dz.U. z 2010 nr 138, poz. 935 tekst jednolity);
- ⇒ norma PN-EN 45011:2000 Wymagania dotyczące jednostek prowadzących systemy certyfikacji wyrobów.

Certyfikacja wyrobów w trybie dobrowolnym przebiega wg następującego programu:

- ⇒ badania pełne wyrobu,
- ⇒ ocena systemu jakości dostawcy,
- ⇒ nadzór w okresie ważności certyfikatu, obejmujący okresowe kontrole systemu jakości dostawcy oraz badania wyrobów pobranych u dostawcy i/lub w handlu.

2.1. Zgłoszenie wyrobu do certyfikacji

Dostawca (producent, importer lub osoba występująca w ich imieniu, posiadająca odpowiednie upoważnienie) ubiegający się o certyfikację uzyskuje w Biurze Certyfikacji Instytutu, zwanym dalej Biurem, informacje dotyczące:

- ⇒ wymagań ustalonych w Polskich Normach wprowadzonych do obowiązkowego stosowania lub kryteriach technicznych, które stanowią podstawę certyfikacji danego wyrobu (dotyczy certyfikacji na znak bezpieczeństwa i jakości),
- ⇒ dokumentacji wymaganej przy składaniu wniosku o certyfikację,
- ⇒ wymagań dotyczących badań, wyniki których wykorzystane będą w procesie certyfikacji, wraz z informacją dotyczącą pobrania wyrobu do badań,
- ⇒ przebiegu i kosztu procesu certyfikacji wyrobu.

W Biurze dostawca otrzymuje wniosek o certyfikację i kwestionariusz oceny dostawcy wraz z informacją dotyczącą ich wypełnienia.

Dostawca występując o certyfikację wyrobu powinien złożyć w Biurze wypełniony wniosek wraz z kwestionariuszem oraz wymaganą dokumentację, w tym:

- ⇒ dokumenty umożliwiające dokładną identyfikację wyrobu,
- ⇒ dokumentację techniczną niezbędną do oceny wyrobu (rysunki konstrukcyjne),
- ⇒ sprawozdanie (raport) z badań,
- ⇒ informację o miejscu udostępnienia wyrobu w celu przeprowadzenia oględzin,
- ⇒ inne dokumenty określone przez Biuro przed złożeniem wniosku.

Dodatkowo dostawca ubiegający się o certyfikat zgodności z Polską Normą lub innym dokumentem normatywnym powinien wskazać normę lub odpowiedni dokument normatywny.

2.2. Przebieg procesu certyfikacji wyrobu w trybie dobrowolnym

Po formalnej ocenie kompletności dokumentów przekazanych przez dostawcę, Biuro powiadamia dostawcę o jej wyniku i w przypadku przyjęcia wniosku do realizacji rejestruje go oraz przesyła dostawcy do podpisania umowę finansową o przeprowadzenie certyfikacji.

Następnie przeprowadzona zostaje ocena systemu jakości dostawcy oraz przegląd i ocena merytoryczna całego materiału zebranego podczas procesu certyfikacji. Wynikiem tej oceny jest decyzja o wydaniu lub odmowie wydania certyfikatu.

Wydanie certyfikatu następuje po podpisaniu przez dostawcę umowy o warunkach stosowania certyfikatu i zasadach nadzoru nad wydanym certyfikatem.

2.3. Badania dla potrzeb certyfikacji

Badania dla potrzeb certyfikacji urządzeń gazowych na znak bezpieczeństwa i jakości powinny być wykonywane zgodnie ze wskazanymi dostawcy Polskimi Normami lub kryteriami technicznymi w akredytowanych przez Polskie Centrum Akredytacji laboratoriach badawczych.

Badania dla potrzeb certyfikacji dobrowolnej powinny być wykonywane zgodnie z normą lub odpowiednim dokumentem normatywnym wskazanym przez dostawcę w laboratoriach j.w.

2.4. Kontrola warunków techniczno - organizacyjnych dostawcy

W trakcie procesu certyfikacji przeprowadza się kontrolę warunków techniczno-organizacyjnych u dostawcy, która ma na celu ocenę systemu jakości dostawcy. Celem kontroli przeprowadzanej u producenta (w fabryce) jest sprawdzenie, czy organizacja procesu produkcyjnego, kontroli jakości oraz nadzór nad jakością stanowią podstawę do uznania, że zostało zapewnione stabilne utrzymanie prawidłowego poziomu jakości produkcji.

Kontrola u importera ma wykazać, czy w umowie między importerem i producentem zostały określone w sposób jednoznaczny parametry techniczne i jakościowe wyrobu, jego transport i przechowywanie oraz czy importer sprawdza jakość wyrobów dostarczanych przez producenta.

2.5. Umowa pomiędzy dostawcą a Instytutem

Umowa ustala:

- a) zobowiązania finansowe związane z nadzorem oraz prawem do posługiwania się certyfikatem,

- b) częstość badań w trakcie nadzoru,
- c) częstość kontroli w trakcie nadzoru,
- d) zasady posługiwania się certyfikatem,
- e) zasady i tryb przedłużania, rozszerzania, cofania i unieważniania certyfikatu,
- f) inne ustalenia konieczne do sprawowania nadzoru przez Instytut, w tym zasady wzajemnego informowania o zmianach istotnych dla stron.

2.6. Nadzór nad wydanym certyfikatem

Nadzór nad wydanym certyfikatem jest sprawowany poprzez:

- ⇒ kontrolę warunków organizacyjno - technicznych u dostawcy - przeprowadzaną co najmniej raz w roku,
- ⇒ nadzór nad sposobem wykorzystania certyfikatu przez dostawcę,
- ⇒ badania wyrobów pobranych u dostawcy i/lub zakupionych w handlu, wykonane w akredytowanych laboratoriach.

2.7. Certyfikaty są wydawane na okres:

- ⇒ trzech lat dla wyrobów certyfikowanych po raz pierwszy,
- ⇒ trzech lub pięciu lat przy kolejnych przedłużeniach okresu ważności.

Certyfikat może być zawieszony lub cofnięty przed upływem terminu ważności.

Zawieszenie ważności certyfikatu następuje w przypadku:

- ⇒ na wniosek dostawcy,
- ⇒ negatywnych wyników badań wyrobu lub kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru,
- ⇒ uniemożliwienia przez dostawcę przeprowadzenia badań lub kontroli,
- ⇒ niewywiązywania się dostawcy z zobowiązań określonych w zawartej umowie.

Cofnięcie ważności certyfikatu następuje w przypadku:

- ⇒ gdy wyrób nie spełnia wymagań potwierdzonych certyfikatem,
- ⇒ niespełnienia w ustalonym terminie warunków postanowionych przez Biuro przy zawieszeniu ważności certyfikatu,
- ⇒ nadużycia przez dostawcę uprawnień wynikających z posiadania certyfikatu.

Unieważnienie nastąpi w przypadku:

- ⇒ rezygnacji przez dostawcę z certyfikatu,

2.8. Przedłużenie ważności certyfikatu

Przedłużenie ważności certyfikatu następuje na wniosek posiadacza certyfikatu na podstawie pozytywnych wyników badań i kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru oraz przeprowadzenia procesu certyfikacji.

2.9. Rozszerzenie zakresu certyfikatu

Posiadacz certyfikatu może wnioskować o rozszerzenie zakresu certyfikatu o odmiany lub wersje wyrobu. Rozszerzenie zakresu certyfikatu (w formie aneksu) następuje po przeprowadzeniu uproszczonego procesu certyfikacji.

3. Ustalenia związane z przebiegiem procesu certyfikacji

Biuro Certyfikacji gwarantuje swoim klientom ochronę poufności informacji uzyskiwanych lub tworzonych podczas realizacji działalności certyfikacyjnej na wszystkich poziomach swojej struktury organizacyjnej.

Na każdym etapie procesu certyfikacji klient ma prawo do złożenia odwołania lub skargi. Składanie, rozpatrywanie i podejmowanie decyzji w sprawie skarg i odwołań nie skutkuje żadnymi działaniami dyskryminującymi przeciwko składającemu skargę lub odwołanie.

Instytut nie stosuje żadnych form dyskryminacji wobec wnioskodawcy.

Instytut udostępnia swoje usługi wszystkim wnioskodawcom, prowadzącym działalność w deklarowanym przez nią zakresie, pod warunkiem, iż wykażą, że ponoszą odpowiedzialność za zapewnienie zgodności wyrobów z wymaganiami certyfikacyjnymi.

Instytut ogranicza swoje wymagania, oceny i decyzje dotyczące certyfikacji do zagadnień wyraźnie związanych z zakresem certyfikacji będącej ich przedmiotem.

Wszystkie opłaty związane z certyfikacją ponosi posiadacz certyfikatu na podstawie faktur wystawionych przez Biuro.

Dokładną wysokość opłat podaje cennik, stanowiący odrębny dokument udostępniany do wglądu dostawcom.

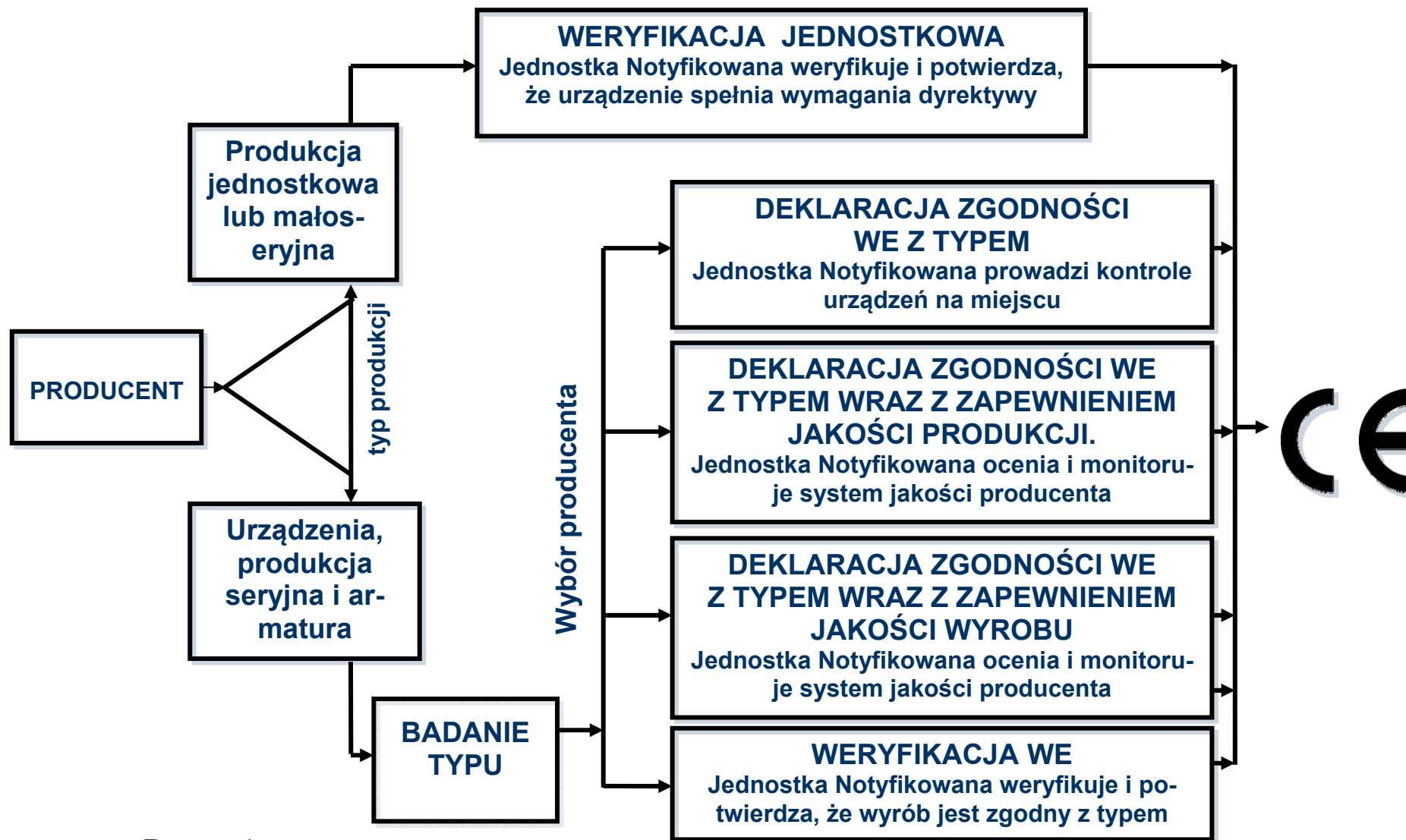
Koszty badań są rozliczane bezpośrednio pomiędzy dostawcą i laboratorium badawczym i nie są wliczane do kosztów certyfikacji.

4. Informacje dotyczące certyfikacji

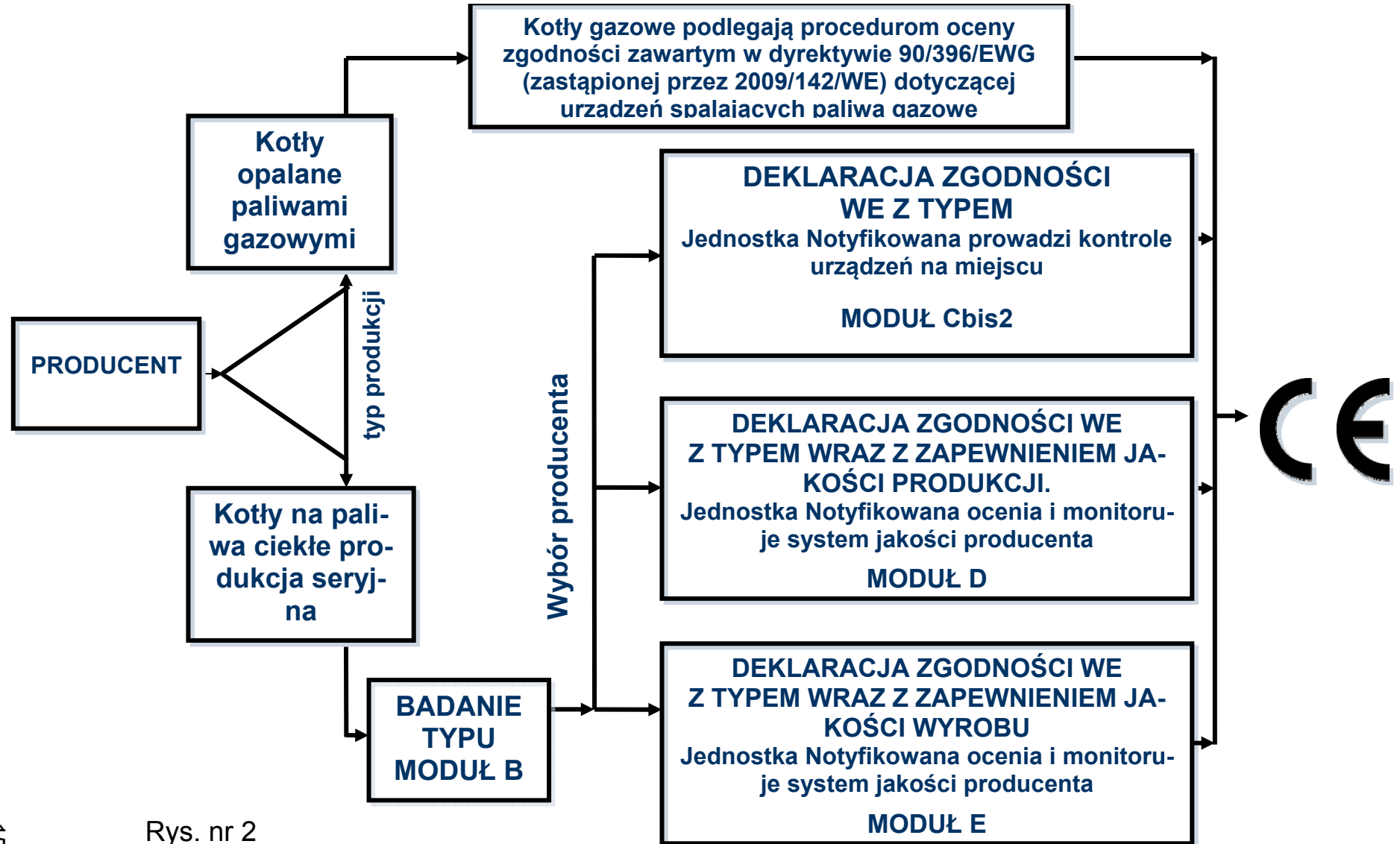
Informacje dotyczące programów certyfikacji oferowanych przez Instytut Nafty i Gazu jak również wszystkie druki niezbędne w procesie certyfikacji są dostępne na stronach internetowych Biura Certyfikacji pod adresem www.iniq.pl.

Instytut publikuje również na swoich stronach wykazy wydanych, cofniętych oraz unieważnionych certyfikatów.

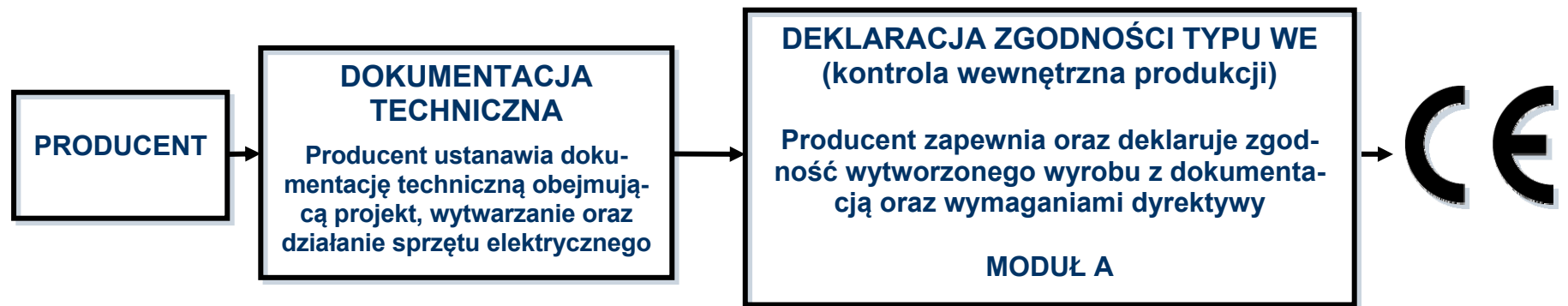
Schemat procedur oceny zgodności dla dyrektywy 2009/142/WE

Schemat procedur oceny zgodności dla dyrektywy 92/42/EWG

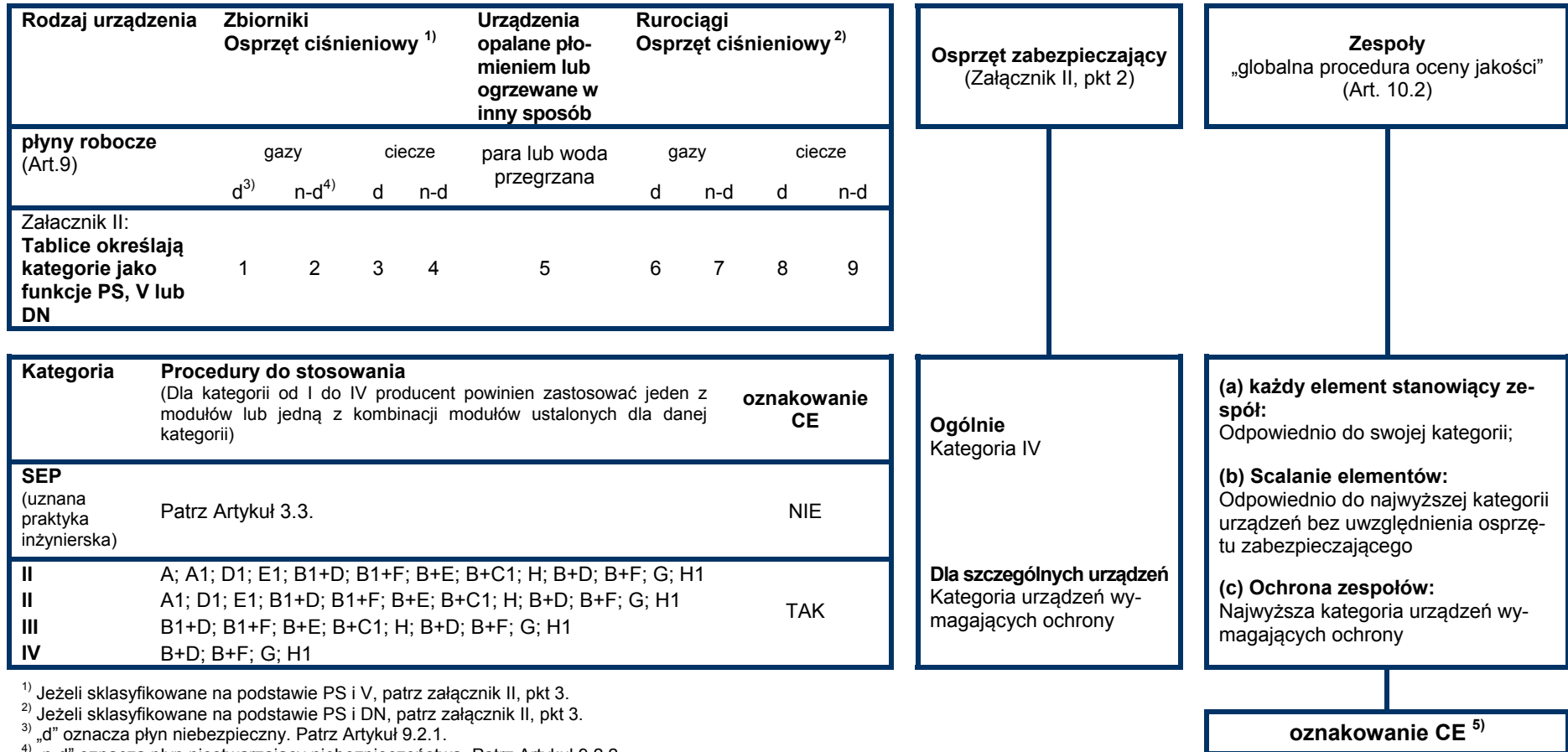

Schemat procedur oceny zgodności dla dyrektywy 2006/95/WE

Rys. nr 3

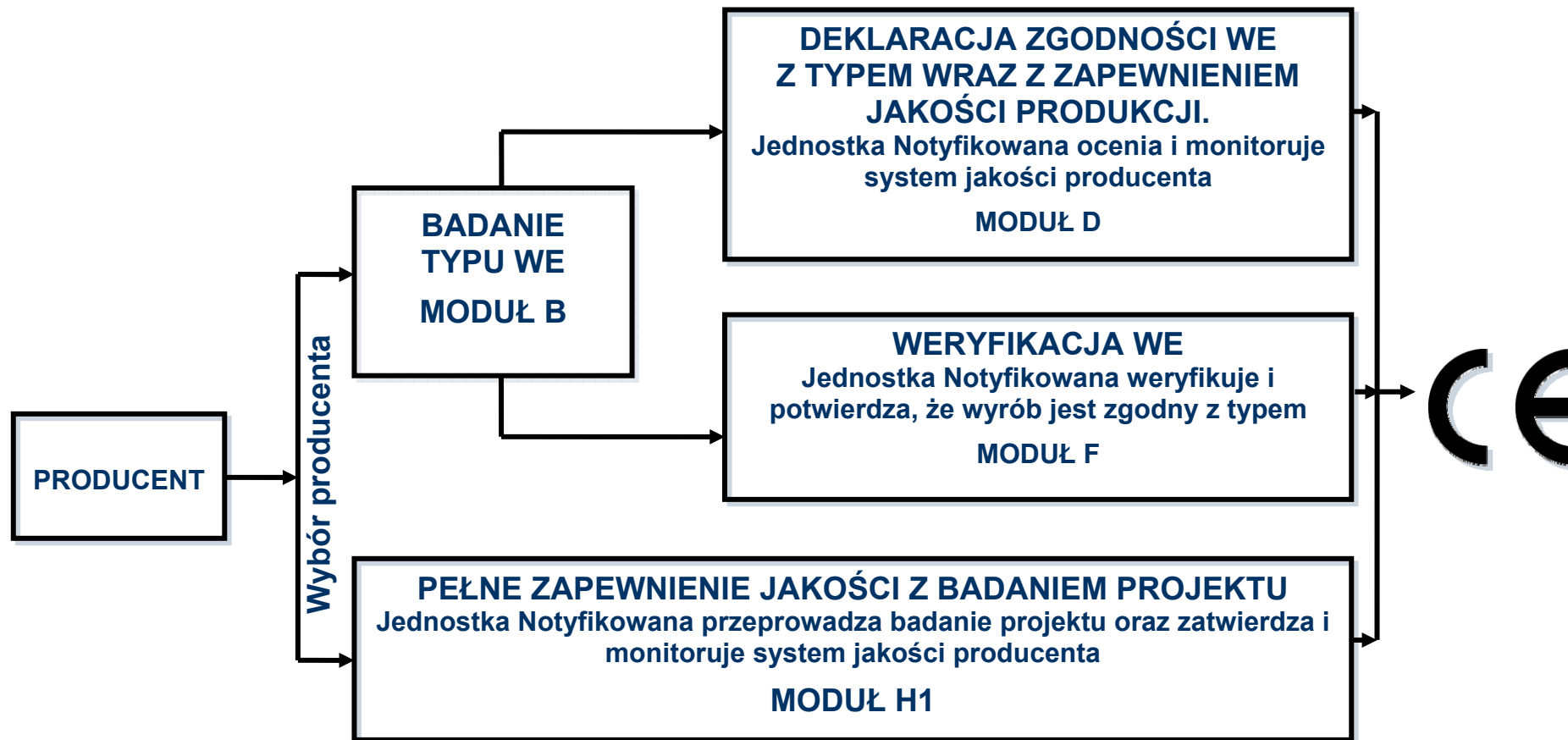
Schemat procedur oceny zgodności dla dyrektywy 97/23/EWG

¹⁾ Jeżeli sklasyfikowane na podstawie PS i V, patrz załącznik II, pkt 3.
²⁾ Jeżeli sklasyfikowane na podstawie PS i DN, patrz załącznik II, pkt 3.
³⁾ „d” oznacza płyn niebezpieczny. Patrz Artykuł 9.2.1.
⁴⁾ „n-d” oznacza płyn niestwarzający niebezpieczeństwa. Patrz Artykuł 9.2.2.
⁵⁾ W ramach zespołu, oznakowania CE nie wolno nanosić na poszczególne elementy urządzeń ciśnieniowych.

Rys. nr 4

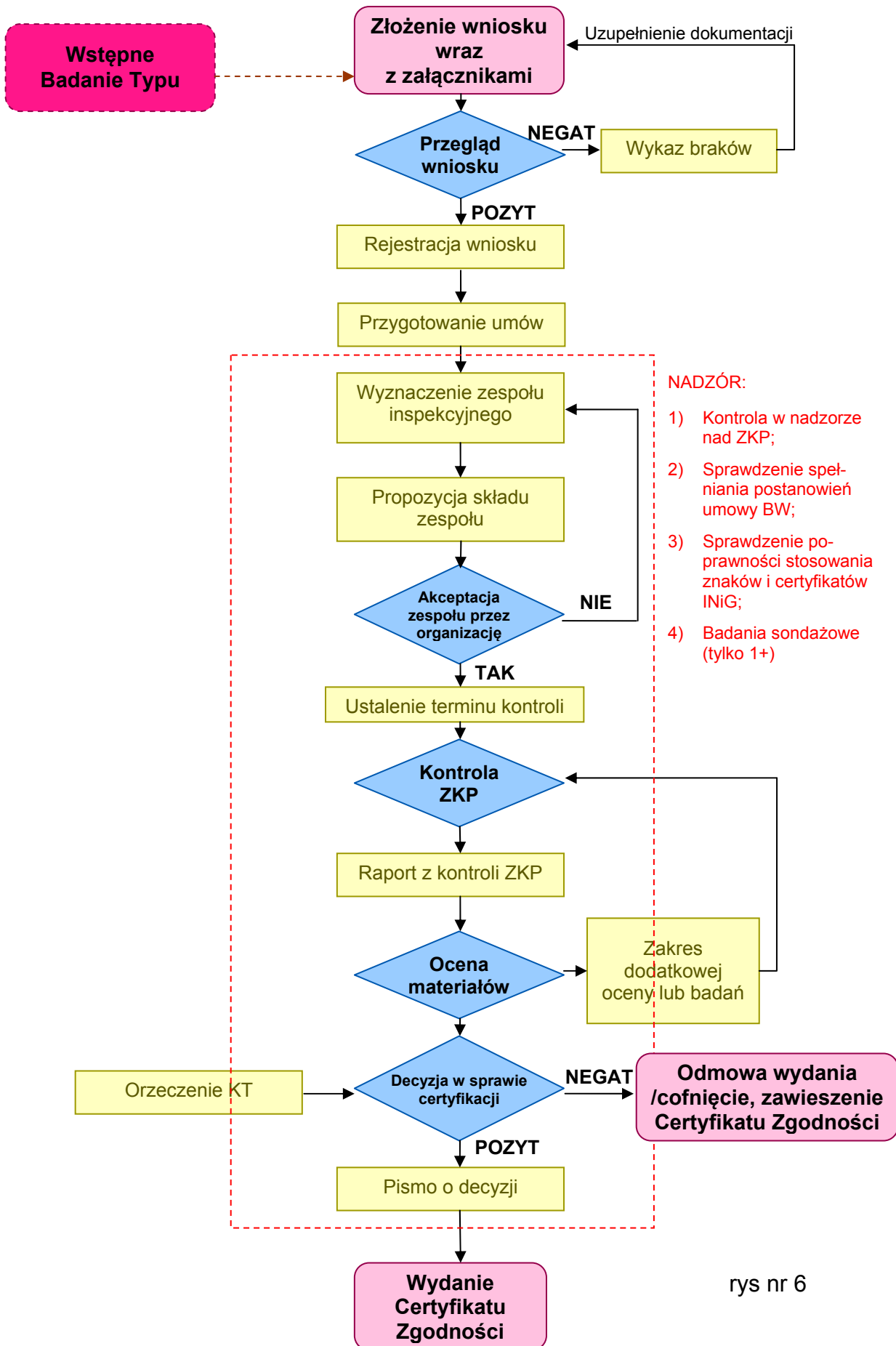
Schemat procedur oceny zgodności dla dyrektywy 2004/22/WE w zakresie gazomierzy i przeliczników do gazomierzy

Tab. 1. Systemy oceny zgodności w dyrektywie budowlanej

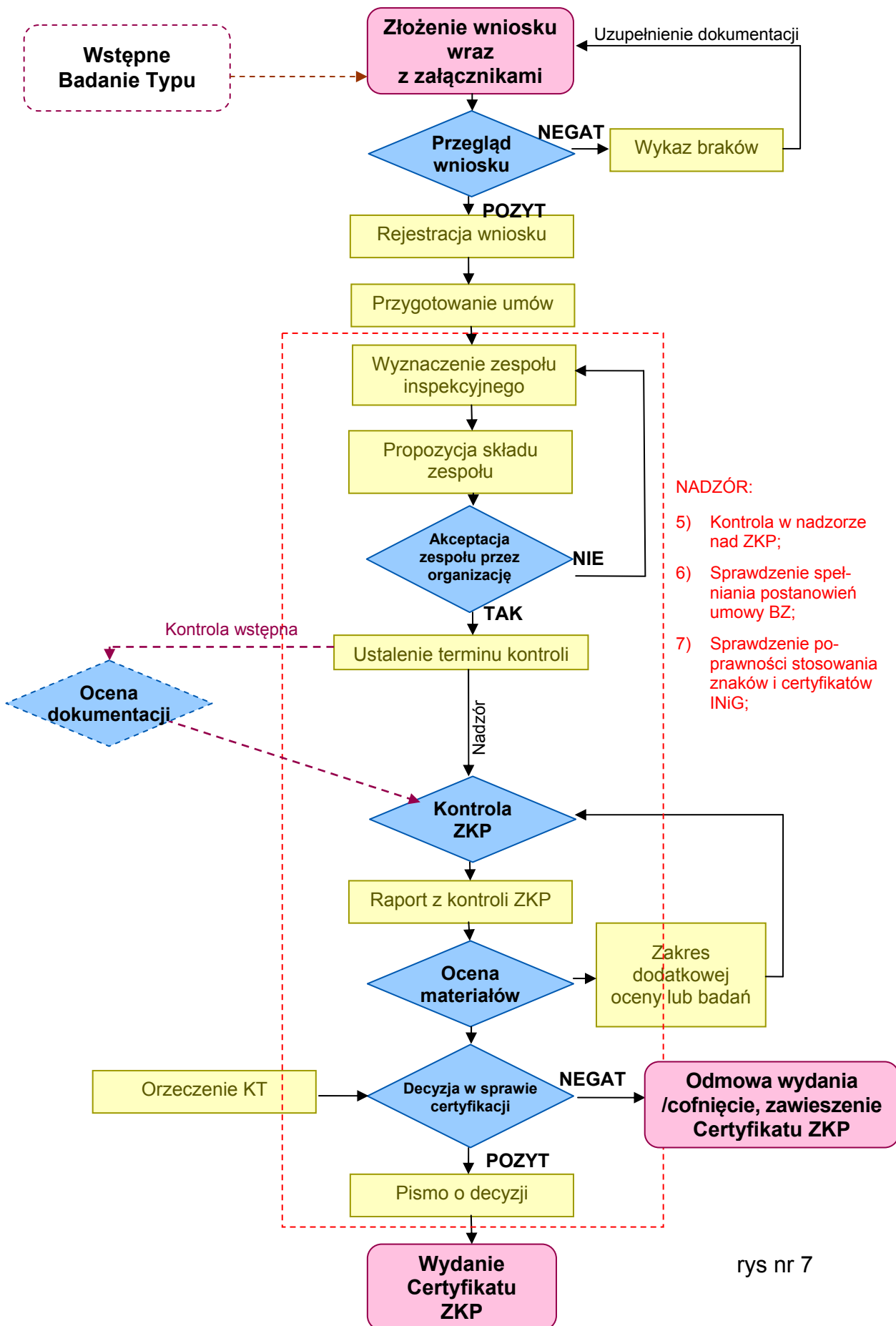
System	Zadania producenta	Zadania jednostki notyfikowanej lub akredytowanej (program certyfikacji)	Baza do znakowania CE lub znakiem budowlanym
4	Wstępne badania typu wyrobu Zakładowa kontrola produkcji		Deklaracja zgodności Producenta
3	Zakładowa kontrola produkcji	Wstępne badanie typu wyrobu	
2	Wstępne badanie typu wyrobu Zakładowa kontrola produkcji	Certyfikacja zakładowej kontroli produkcji na podstawie kontroli wstępnej	Deklaracja zgodności Producenta + Certyfikacja zakładowej kontroli produkcji
2+	Wstępne badanie typu wyrobu Zakładowa kontrola produkcji Badanie próbek zgodnie z ustalonym planem	Certyfikacja zakładowej kontroli produkcji na podstawie: - kontroli wstępnej - ciągłego nadzoru, oceny i zatwierdzenia kontroli produkcji	
1	Zakładowa kontrola produkcji Uzupełniające badanie próbek zgodnie z ustalonym planem	Certyfikacja zgodności wyrobu na podstawie - wstępne badanie typu wyrobu - wstępna kontrola fabryki i zakładowej kontroli produkcji - ciągły nadzór, ocena i zatwierdzenie zakładowej kontroli produkcji	Deklaracja zgodności Producenta wraz z Certyfikatem zgodności wyrobu
1+	Zakładowa kontrola produkcji Uzupełniające badanie próbek zgodnie z ustalonym planem	Certyfikacja zgodności wyrobu na podstawie - wstępne badanie typu wyrobu - wstępna kontrola fabryki i zakładowej kontroli produkcji - ciągły nadzór, ocena i zatwierdzenie zakładowej kontroli produkcji - audit-badanie próbek pobranych z fabryki, z rynku lub na placu budowy	

Ocena zgodności. Wyroby budowlane System 1, 1+, Certyfikacja zgodności

rys nr 6

Ocena zgodności. Wyroby budowlane System 2+, Certyfikacja ZKP

rys nr 7

Programy certyfikacji Biura Certyfikacji Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie w odniesieniu do PKN - ISO Guide 67:2007

Elementy systemu		Systemy certyfikacji wyrobu		
		1b	5	N1
1	Wybór (pobieranie próbek)	X	X	
2	Określenie właściwości, poprzez badanie, inspekcję, ocenę projektu, ocenę usług	X	X	
3	Przegląd (ocena)	X	X	
4	Decyzja dotycząca certyfikacji	X	X	
5	Udzielanie zezwolenia (atestacja)	X	X	
6	Nadzór przez: a) badanie lub inspekcję próbek z wolnego rynku		X	
	b) badanie lub inspekcję próbek z fabryki		X	
	c) audyty systemu jakości połączone z badaniami losowymi lub inspekcjami		X	
	d) ocenę procesu produkcyjnego lub usługi		X	X
GAD – Dyrektywa dla urządzeń spalających paliwa gazowe PED – Dyrektywa dla urządzeń ciśnieniowych MID – Dyrektywa dla przyrządów pomiarowych		GAD-B MID-B GAD-G GAD-F	GAD-BC PED-BC PED-B ₁ C GAD-BD PED-BD PED-B ₁ D MID-BD GAD-BE	PED-A ₁

Tabela nr 2

Objaśnienia:

System 1b

GAD-B, MID-B:

Badanie typu – moduł B (PC-02)

GAD-G:

Weryfikacja jednostkowa – moduł G (PC-06)

GAD-F:

Weryfikacja WE – moduł F (PC-05)

System 5

GAD-BC, PED-BC:

Badanie typu – moduł B (PC-02) + Nadzór WE (zgodność z typem) – moduł C (PC-04)

PED-B₁C:

Badanie projektu WE – moduł B₁ (PC-22) + Nadzór WE (zgodność z typem) – moduł C (PC-04)

GAD-BD, PED-BD, MID-BD:

Badanie typu – moduł B (PC-02) + nadzór WE (zapewnienie jakości produkcji) – moduł D (PC-04)

PED-B₁D:

Badanie projektu WE – moduł B₁ (PC-22) + Nadzór WE (zapewnienie jakości produkcji) – moduł D (PC-04)

GAD-BE:

Badanie typu – moduł B (PC-02) + Nadzór WE (zapewnienie jakości wyrobu) – moduł E (PC-04)

System N1

PED-A₁:

Wewnętrzna kontrola produkcji z nadzorowaniem oceny końcowej – moduł A₁ (PC-24)